

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Anatomía específica do membro inferior		Código	750G02104
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinación	Facio Villanueva, Angel	Correo electrónico	angel.facio@udc.es	
Profesorado	Facio Villanueva, Angel	Correo electrónico	angel.facio@udc.es	
Web	moodle.udc.es/			
Descripción xeral	A materia versará sobre a descripción e coñecemento da anatomía específica do membro inferior incluíndo a osteoloxía, artroloxía, mioloxía, vascularización e inervación. Asemesmo se abordará a anatomía topográfica, de gran importancia para a semioloxía clínica así como a postura humana e elementos básicos para a marcha. Ademais da aplicación de técnicas de imaxe no estudo do pe.			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non haberá.</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen ? Sesión maxistral ? Discusión dirixida (computa na avaliación) ? Traballo tutelado e caderno de prácticas (con Atención personalizada) (computa na avaliación) ? Atención personalizada</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado As ferramentas xerais serán Moodle e Teams. ? Correo electrónico: Diariamente. De uso pra facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúvidas e facer o seguimento dos traballo tutelados. ? Moodle: Diariamente. Segundo a necesidade do alumando. Dispoñen de ?foros temáticos asociados aos módulos? da materia, para formular as consultas necesarias. Tamén hai ?foros de actividade específica? para desenvolver as ?Discusións dirixidas?, a través das que se pon en práctica o desenvolvemento de contidos teóricos da materia. ? Teams: 1 sesión semanal en gran grupo para o avance dos contidos teóricos e dos traballo tutelados na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aulas da facultade. De 1 a 2 sesións semanais (ou mais segundo o demande o alumnado) en pequeno grupo (ate 6 persoas), para o seguimento e apoio na realización dos ?traballo tutelados?. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades da aprendizaxe do alumando para desenvolver o traballo da materia.</p> <p>4. Modificacións na avaliación Proba obxectiva de identificación de estruturas en tes imaxes anatómicas (40%) Traballo tutelado e caderno de prácticas (60%): En relación cos traballo tutelados valorarase: ? A adecuación metodolóxica das propostas de traballo. ? A profundidade do contido. ? O dominio das aplicacións utilizadas na elaboración das propostas socioeducativas. ? O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar. ? A utilización de fontes documentais complementarias e actuais. ? A presentación e a claridade da exposición.</p> <p>*Observacións de avaliación: Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente, agás que: ? As referencias ao cómputo da asistencia, que só se realizará respecto das sesións que houbo presencial ate o momento no que se suspendeu a actividade presencial.</p> <p>1. SITUACIÓNS: A) Alumnado con dedicación completa: Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: a) Elaboración e presentación dos traballo de pequeno grupo (100%). B) Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212): Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: a) Elaboración e presentación dos traballo de pequeno grupo (100%).</p> <p>2. REQUISITOS PARA SUPERAR A MATERIA:</p>
----------------------	--

1. Asistir e participar regularmente nas actividades da clase.
 2. Obter unha puntuación do 50% do peso de cada unha das partes obxecto de avaliación (traballos tutelados).
 3. Entregar e expoñer os traballos tutelados na data que se indique.
 4. A oportunidade de xullo estará sometida aos mesmos criterios que a de xuño.
 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía
- Non se realizarán dado que se disporá da información necesaria en Moodle.

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		Competencias / Resultados do título		
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título		
Coñecer e identificar os relieves óseos palpables, os elementos musculares, estruturas articulares, inervación e vascularización do membro inferior.		A1 A12 A65 A66	B23 B25 B29	C9 C11 C14 C15 C17
Coñecer e identificar cada un dos elementos óseos, articulares, ligamentosos, musculares, vasculares e nerviosos do membro inferior.		A1 A66		
Coñecer as bases da cinesioloxía para comprender o funcionamento conxunto dos elementos que forman o membro inferior.		A12 A66		
Capacidade para recoñecer e diferenciar as distintas estruturais do membro inferior por medio dos métodos diagnósticos máis habituais na práctica clínica.		A1		
Sentar as bases anatómicas para interpretar os diferentes métodos de diagnóstico por imaxe máis usuais na práctica clínica podoloxica e a semioloxía básica do membro inferior.		A1 A65 A66	B29	C11

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1.- Introducción ó estudo anatómico do membro inferior	Conceptos xerais Modelos anatómicos Técnicas de estudio
Tema 2: Osteoloxía do membro inferior	2.1.- Pé (tarso, metatarso, dedos) 2.2.- Perna 2.3.- Muslo 2.4.- Pelve
Tema 3: Artroloxía/sindesmoloxía do membro inferior	3.1.- Articulacións do pé 3.2.- Articulación do nocello 3.3.- Articulación do xeonlllo 3.4.- Articulación da coxa 3.5.- Articulacións da cintura pélvica
Tema 4: Mioloxía do membro inferior	4.1.- Pé (tarso, metatarso, dedos) 4.2.- Perna 4.3.- Muslo 4.4.- Pelve
Tema 5: Postura humana e a súa relación co pé	Bipedestación Marcha
Tema 6: Análise morfolóxico do pé: bóveda plantar	Variacións anatómicas
Tema 7: Anatomía topográfica do pé e do membro inferior	Exploración Semioloxía clínica
Tema 8: Anatomía funcional do pé e do membro inferior	Exploración Semioloxía clínica

Tema 9: Técnicas de imaxe no estudo anatómico do pé e do membro inferior	Ecografía Radioloxía simple Doppler vascular Tomografía axial computada (TAC) Resonancia magnética nuclear (RMN) Tomografía de emisión de positróns (PET)
--	--

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Prácticas de laboratorio	A1 A12 A66	9	30	39
Proba de resposta múltiple	A1 A12 A66	1	10	11
Traballos tutelados	A65 A66	15	15	30
Sesión maxistral	A1 A12 A65 A66 B23 B25 B29 C9 C11 C14 C15 C17	40	20	60
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	Actividade formativa que permite que os estudiantes aprendan de maneira efectiva a través da realización de actividades de carácter práctico tales como demostracións, cadernos de prácticas, traballo con maquetas, traballo con pezas anatómicas.
Proba de respuesta múltiple	Proba con preguntas con varias opciones posibles e unha única resposta válida.
Traballos tutelados	Elaboración dun traballo coa participación activa e o apoio do profesor
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción de algunas preguntas dirixidas ós estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Para o seguimento do traballo disporase das tutorías que axudarán a resolver as dúbidas e a orientar a aprendizaxe dos contidos da asignatura.
Proba de respuesta múltiple	
Sesión maxistral	
Prácticas de laboratorio	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A65 A66	Elaboración dun traballo co apoio do profesor	20
Proba de respuesta múltiple	A1 A12 A66	Exame tipo test con 60 preguntas con 4 opción posibles e unha única delas válida.	40
Sesión maxistral	A1 A12 A65 A66 B23 B25 B29 C9 C11 C14 C15 C17	Avaliarase a participación activa en clase	5

Prácticas de laboratorio	A1 A12 A66	Realizarase un caderno de prácticas e traballarase con maquetas anatómicas.	35
--------------------------	------------	---	----

Observacións avaliación

Para superar a materia é necesario asistir á totalidade das prácticas e superar a avaliação final das mesmas con alomenos unha puntuación de 5 sobre 10, ademáis de obtener unha media de 6 (sobre 10) na calificación da proba de resposta múltiple e 5 sobre 10 no total da asignatura.

Convocatorias de segunda oportunidade e posteriores matrículas: Para aqueles alumnos/as que teñan cursado a materia e realizado as prácticas obligatorias de forma completa ca calificación de apto, deben ter en conta que poden voltar a cursar toda a materia novamente e presentarse só ao examen teórico final, tendo en conta que a calificación do exame teórico fará media das calificacións das prácticas, talleres, traballos tutelados e clases maxistrais do curso académico no que teñan cursado as mesmas.

Para os alumnos con matrícula parcial ou dispensa académica: poderán obter a calificación da asignatura ca modalidad ordinaria na que a proba de resposta múltiple supón o 40% da calificación e o outro 60% corresponde á elaboración do cuadernillo de prácticas e os traballos tutelados, e seguimento das sesión maxistrais. Nesta modalidade será obligatorio superar a proba de resposta múltiple e realizar os cuadernillos de prácticas para superar la asignatura.

Convocatorias da oportunidade adiantada de avaliação: Para aquellos alumnos/as que teñan solicitado a oportunidade adiantada de avaliação, cumpliran cos requisitos e se lles conceda podrán presentarse ó exame teórico final cuia calificación suporá o 100% da calificación da materia.

Non presentado: Se calificará como non presentado ós/as alumnos/as que non concurran á realización do exame e/ou non entreguen os cuadernillos de prácticas nos prazos definidos.

Matrícula de honra: Poderá obterse a calificación de matrícula de honra habendo obtido a calificación de sobresaliente e a máxima calificación na avaliação e seguimento continuo realizado durante o curso académico.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>1. AAVV. Terminología anatómica. Panamericana, 1ª ed, 2001. 2. Abrahams PH, Hutchings RT, Marks SC. Gran atlas McMinn de Anatomía Humana. Oceano, 2ª ed, 2009. 3. Agur FR, Dalley F. Grant. Atlas de anatomía. Panamericana, 11ª ed, 2007. 4. Bouchet A, Cuilleret J. Anatomía descriptiva, topográfica y funcional. Panamericana, 1º ed, 1997. 5. Canby CA. Anatomía basada en la resolución de problemas. Elsevier - Masson, 1ª ed, 2007. 6. Chung KW. Colección temas clave: Anatomía. 6ª ed. 2008. 7. Dauber W. Feneis. Nomenclatura anatómica ilustrada, Elsevier Masson, 5ª ed, 2006. 8. Delgado L. Prácticas de anatomía humana. Panamericana, 1ª ed, 2010. 9. Detton AJ. Grant. Manual de disección. Wolters Kluwer. 16ª ed, 2017. 10. Dufour M. Anatomía del aparato locomotor. Tomo 1: Miembro inferior. Masson, 1ª ed, 2003. 11. Drake RL, Vogl A. Gray. Anatomía para estudiantes. Elsevier, 2º ed, 2010. 12. Dykes M, Watson W. Lo esencial en anatomía. Elsevier Mosby, 3ª ed, 2011. 13. Escuredo B, Sánchez JM, Borras SX, Serrat J. Estructura y función del cuerpo humano. McGraw-Hill Interamericana, 1995. 14. Fraga H. Anatomía básica. Galinova, 1ª ed, 2003. 15. García-Porrero J. Anatomía humana. McGraw-Hill ? Interamericana, 1ª ed, 2005. 16. Grine FE. Manual de laboratorio de anatomía humana. 3ª ed, 2008. 17. Gosling JA, Harris PF, Hunpherson JR. Anatomía Humana. Mosby/Doyma, 2ª ed, 1994. 18. Guzmán S, Eizondo RE. Anatomía humana en casos clínicos. Panamericana, 2ª ed, 2012. 19. Hansen JT. Atlas de disección. Sobotta. Elsevier, 2ª ed, 2017. 20. Hansen JT. Netter. Flashcards de anatomía. Elsevier. 4ª ed, 2017. 21. Jacob S. Atlas de anatomía humana. Elsevier Science, 1ª ed, 2003. 22. Kamina P. Anatomía general. Panamericana, 1997. 23. Kapit W, Elson LM. Anatomía. Ariel, 1ª ed, 2014. 24. Latarjet M, Ruiz Liard A. Anatomía Humana. Panamericana, 4ª, 2004. 25. Lippert H. Anatomía. Marban, 1ª ed, 1999. 26. Llusá M, Merí, Ruano D. Manual y atlas fotográfico de anatomía del aparato locomotor. Panamericana, 1ª ed, 2004. 27. Lütjen-Drecoll E, Rohen JW. Anatomía. Panamericana, 1ª ed, 2012. 28. Möller TB, Reil E, Stark P. Atlas de anatomía radiológica. Marban, 3º ed, 2011. 29. Moore KL, Agur FR. Fundamentos de anatomía con orientación clínica. Panamericana, 6ª ed, 2008. 30. Moore KL, Dalley F, Agur AM. Anatomía con orientación clínica. Wolters Kluwer, 6ª edición, 2008. 31. Netter FH. Atlas de anatomía humana. Elsevier Masson, 6ª ed, 2015. 32. Nielsen M, Miller S. Atlas de anatomía humana. Panamericana, 1ª ed, 2012. 33. Olinger AB. Atlas de anatomía humana. Lippincott 1ª ed, 2016. 34. Pansky B, Gest T. Anatomía concisa e ilustrada de Lippincott, volumen 1: espalda, miembro superior e inferior. AMOLCA 1ª ed, 2017. 35. Platzer W. Atlas de anatomía con correlación clínica. Tomo 1. Aparato locomotor. Editorial médica Panamericana, 9ª ed, 2008. 36. Paulsen F, Waschke J. Sobotta. Atlas de disección. Elsevier. 2ª ed. 2017. 37. Pró E. Anatomía clínica. Editorial médica Panamericana, 1ª ed, 2011. 38. Putz R, Pabst R. Atlas de Anatomía Humana Sobotta (I y II). Panamericana, 22ª ed, 2006. 39. Rouviere H y Delmas A. Anatomía humana. Masson, 11ª ed, 2005. 40. Sadler, TW. Langman Embriología médica. Wolters Kluwer, 11ª ed, 2009. 41. Schunke M, Schultze E, Schumacher U, Voll M, Wesker K. Texto y atlas de anatomía. Tomo I. Anatomía general y aparato locomotor. Panamericana, 1ª ed, 2005. 42. Smith-Agreda JM. Escolar. Reconstrucciones humanas por planos de disección. Editorial Panamericana, 5ª ed, 2009. 43. Spratt JD, Salkowski LR, Loukas M, Turmezei T, Weir J, Abrahams PH. Atlas de anatomía humana por técnicas de imagen. Elsevier, 5ª ed, 2017. 44. Suárez Quintanilla JA, Iturrieta Zuazo I, Rodríguez Pérez AI, García Esteo FJ. Anatomía humana para estudiantes de ciencias de la salud. Elsevier. 1ª ed., 2017. 45. Tank PW. LWW Atlas de anatomía. Wolters Kluwer. 1ª ed, 2009. 46. Thibodeau GA, Patton KT. Anatomía y fisiología. Elsevier Mosby, 6ª ed, 2007. 47. Thibodeau GA, Patton KT. Estructura y función del cuerpo humano. Elsevier Mosby, 13ª ed, 2011. 48. Tixa S. Atlas de anatomía palpatoria. Tomo 2: Miembro inferior, Elsevier Masson, 2ª ed, 2006. 49. Thompson JC,. Atlas práctico de anatomía ortopédica. Elsevier, 2ª ed, 2011. 50. Tortora GJ, Derrickson BH. Principios de anatomía y fisiología. Editorial Panamericana, 13ª ed, 2013. 51. Ullmann HF. Atlas de anatomía. Ed Ullmann, 1ª ed, 2103. 52. Vilensky JA, Hoffman LA. Rohen. Atlas de anatomía humana. Wolters Kluwer, 8ª ed, 2015. 53. Waschke J, Drenckhahn D. Compendio de anatomía. Editorial Panamericana, 1ª ed, 2009.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para axudar a conseguir un entorno inmediato sustentable e cumplir cos obxectivos estratéxicos 1 e 2 do "III Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2018-2020)" os traballos documentais que se realicen nesta materia:

a.- Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.

b.- De realizarse en papel:

- Non se empregarán plásticos.

- Realizaranse impresións a dobre cara.

- Empregarase papel reciclado.

- Evitarase a realización de borradores.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías